

สถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของ เขตชุมชนที่ทำการศึกษา

บทนี้จะกล่าวถึงสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม ในแต่ละเขตและรวมทั้ง 4

เขต

4.1. เขตที่ราบเชิงเขา

ประชากรมีระดับอายุในช่วง 11-20 ปี และ 0-10 ปีมากที่สุด ตามลำดับอัตราส่วนร้อยละ 33.03 และ 22.02 มีระดับอายุ 21-30 ปี และ 51-60 ปีเป็นอัตราส่วนร้อยละ 18.81 และ 9.63 ตามลำดับ ระดับอายุ 31-40 ปี, 61-70 ปี, 41-50 ปี 71-80 ปี และ 81-90 ปี เป็นอัตราส่วนร้อยละ 6.63, 3.21, 1.83, 0.92 และ 0.92 ตามลำดับ

เพศของประชากรในเขตที่ราบเป็นเพศชายและเพศหญิง อัตราส่วนร้อยละ 52.74 และ 47.26 ตามลำดับ

สถานภาพ เป็นโสดมากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 57.80 แต่งงานแล้วเป็นอัตราส่วนร้อยละ 37.97 และนอຍที่สุดคือแก่การหย่าร้างและเป็นมายเป็นอัตราส่วนร้อยละ 0.43 และ 3.08 ตามลำดับ

การศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาจบชั้นประถม 4 มากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 46.41 กำลังเรียน ยังไม่เข้าเรียนและต่ำกว่าประถม 4 มีอัตราส่วนร้อยละ 20.68, 12.66 และ 10.55 ตามลำดับ กลุ่มสูงกว่าการศึกษาประถม 4 นอຍที่สุดมีอัตราส่วนร้อยละ 4.22 ไม่ทอຍอัตราส่วนร้อยละ 5.48

ความสัมพันธ์ในครอบครัวประกอบด้วย ลูก มากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 54.39 รองลงมาคือแม่ กลุ่มญาติ ทอຍ และแม เป็นอัตราส่วนร้อยละ 18.41, 13.60 และ 12.28 ตามลำดับ กลุ่มลูกเขย-ลูกสะใภยนอຍที่สุด มีอัตราส่วนร้อยละ 1.32

อาชีพ ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเป็นอัตราสูงสุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 33.79 ทำนาทำสวน และทำนาอย่างเกี่ยว มีอัตราส่วนร้อยละ 34.23 และ 20.72 ตามลำดับ ทำนาทำไร่ ไร่ร้าง และทำไร่อย่างเกี่ยวน้อยที่สุด มีอัตราส่วนร้อยละ 5.86, 3.60 และ 1.80 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยของประชากร 861.50 บาทต่อเดือนหรือ 10,338.00 บาทต่อปี สภาพความเป็นเจ้าของบ้าน เป็นของตนเองและของผู้อื่น เป็นอัตราส่วนร้อยละ 96.97 และ 3.03 ตามลำดับ สภาพการครอบครองที่ดิน เป็นของตนเองและของผู้อื่น เป็นอัตราส่วนร้อยละ 87.89 และ 12.11 ตามลำดับ

4.2. เขตที่ค่อน

ประชากรมีอายุในช่วง 11-20 ปี และ 21.30 ปี มากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 28.00 และ 28.57 ตามลำดับ รองลงมาคือแก่วัยอายุ 31-40 ปี และ 0-10 ปี ถึงอัตราส่วนร้อยละ 20.00 และ 18.29 ตามลำดับ น้อยที่สุดคือแก่วัยอายุ 41-50 ปี เป็นอัตราส่วนร้อยละ 5.14

เพศ แยกออกเป็นเพศชายอัตราส่วนร้อยละ 42.40 เพศหญิงอัตราส่วนร้อยละ 51.96

สถานภาพ เป็นโสดมากที่สุดอัตราส่วนร้อยละ 62.25 แต่งงานแล้วเป็นอัตราส่วนร้อยละ 32.96 เป็นหม้ายและหย่าร้างน้อยที่สุดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 2.23 และ 0.56 ตามลำดับ

การศึกษาของประชากร ส่วนใหญ่จบประถมศึกษา 4 เป็นอัตราส่วนร้อยละ 58.10 กำลังเรียน ยังไม่ได้เข้าเรียน ค่าต่ำกว่าประถม 4 และสูงกว่าประถม 4 เป็นอัตราส่วนร้อยละ 10.06, 7.82, 7.82 และ 6.15 ตามลำดับ มีจบอาชีวศึกษาหรืออุดมศึกษาเพียงอัตราส่วนร้อยละ 0.55 เท่านั้น ไม่ทรมีอัตราส่วน 9.50

ความสัมพันธ์ในครอบครัว ประคบควยกลุ่มลูก มากที่สุดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 46.51 รองลงไปคือแก กลุ่มพ่อและกลุ่มแม่ เป็นอัตราส่วนร้อยละ 23.26 และ 20.16 ตามลำดับ เป็นกลุ่มหลาน กลุ่มลูกเขย-ลูกสะใภ้ และกลุ่มญาติ อัตราส่วนร้อยละ 5.43

2.32 และ 2.32 ตามลำดับ

ในเขตที่คองประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนาและทำนา-ทำสวนมากที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 25.29 และ 24.12 ตามลำดับ ทำนา-ทำไร่เป็นอัตราส่วนร้อยละ 12.06 ทำสวน ไร่ข้าง และทำอุตสาหกรรมเป็นอัตราส่วนร้อยละ 5.75, 4.02 และ 1.15 ตามลำดับ ไม่มีอาชีพ มีอัตราสูงถึงอัตราส่วนร้อยละ 29.31

เขตที่คองประชากรมีรายโคเฉลี่ย 442.85 บาทต่อเดือน หรือ 5,314.20 บาทต่อปี

สภาพความเป็นเจ้าของบ้านในเขตที่คอง ประชากรมีบ้านเป็นของตนเองอัตราส่วนร้อยละ 96.77 และเป็นของผู้อื่นอัตราส่วนร้อยละ 3.23

สภาพการครอบครองที่ดินเป็นของตนเอง อัตราส่วนร้อยละ 84.85 เป็นของผู้อื่นอัตราส่วนร้อยละ 15.15

4.3. เขตที่ดม

ประชากรอยู่ในช่วงอายุ 11-20 ปีมากที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 29.38 รองลงมาคือแก่วัยอายุ 21-30 ปี 0-10 ปี และ 41-50 ปี เป็นอัตราส่วนร้อยละ 19.38, 17.50 และ 10.00 ตามลำดับ ช่วงอายุ 31-40 ปี 51-60 ปี 71-80 ปี และ 61-70 ปี มีอัตราส่วนร้อยละ 6.88, 6.88, 5.65 และ 4.83 ตามลำดับ

เพศ แยกออกเป็นเพศชายอัตราส่วนร้อยละ 47.12 เพศหญิงอัตราส่วนร้อยละ 52.88

สถานภาพ เป็นโสดมากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 51.31 รองลงไปเป็นกลุ่มแต่งงานอัตราส่วนร้อยละ 38.22 เป็นหม้ายและหย่าร้างน้อยที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 7.85 และ 2.62 ตามลำดับ

การศึกษาของประชากร ส่วนใหญ่จบประถม 4 เป็นอัตราส่วนร้อยละ 51.85 รองลงไปได้แก่ ก่าตั้งเรียน จบสูงกว่าประถม 4 ยังไม่เข้าเรียน และต่ำกว่าประถม 4 เป็นอัตราส่วนร้อยละ 15.18, 12.04, 9.95 และ 9.42 ตามลำดับ ไม่ทอมมีอัตราส่วนร้อยละ 1.58

ความสัมพันธ์ในครอบครัวประกอบด้วยกลุ่มลูก มากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 42.61

รองลงไปคือกลุ่มพอ กลุ่มหลาน กลุ่มญาติ และกลุ่มลูกเขย-ลูกสะใภ้ เป็นอัตราส่วนร้อยละ 14.20, 13.64, 12.60 และ 10.23 ตามลำดับ กลุ่มแม่หม้ายที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 6.82

อาชีพ ส่วนใหญ่ประชากรประกอบอาชีพทำนา-ทำสวน และทำนาอย่างเกี่ยวเป็นอัตราส่วนร้อยละ 32.80 และ 27.51 ตามลำดับ ทำสวน ค้าขาย และรับจ้างเป็นอัตราส่วนร้อยละ 5.92, 4.12 และ 0.53 ตามลำดับ ไม่มีอาชีพ อัตราส่วนร้อยละ 31.75 ประชากรมีรายได้น้อย 483.33 บาทต่อเดือน หรือ 5,799.96 บาทต่อปี สภาพความเป็นเจ้าของบ้านของตนเองอัตราส่วนร้อยละ 96.77 และเป็นของคนอื่นอัตราส่วนร้อยละ 3.23

สภาพการครอบครองที่ดินเป็นของตนเองและเป็นของผู้อื่น เป็นอัตราส่วนร้อยละ 90.97 และ 9.30 ตามลำดับ

4.4. เขตที่มีระบบชลประทาน

ประชากรอยู่ในช่วงอายุ 11-20 ปี และ 21-30 ปี มากที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 27.38 และ 20.24 ตามลำดับ รองลงไปคือในช่วงอายุ 31-40 ปี 40-50 ปี และ 41-50 ปี มีอัตราส่วนร้อยละ 17.27, 16.67 และ 11.61 ตามลำดับ ช่วงอายุ 51-60 ปี 61-70 ปี และ 71-80 ปี มีอัตราส่วนร้อยละ 5.95, 0.60 และ 0.30 ตามลำดับ

แบ่งออกเป็นเพศชายและเพศหญิงเป็นอัตราส่วนร้อยละ 46.90 และ 53.10 ตามลำดับ

สถานภาพ แบ่งออกเป็น กลุ่มโสด อัตราส่วนร้อยละ 54.40 กลุ่มแต่งงานแล้ว อัตราส่วนร้อยละ 41.69 เป็นหม้ายและหย่าร้างมีอัตราส่วนร้อยละ 3.26 และ 0.65 ตามลำดับ

การศึกษาส่วนใหญ่จบประถมศึกษา 4 มากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 41.37 รองลงไปคือกลุ่มก่าตั้งเรียนและยังไม่เข้าเรียน เป็นอัตราส่วนร้อยละ 23.45 และ 14.66 ตามลำดับ กลุ่มจบสูงกว่าประถมศึกษา กลุ่มต่ำกว่าประถมศึกษา และกลุ่มจบอาชีวศึกษา-อุดมศึกษามีอัตราส่วนร้อยละ 9.45, 5.86 และ 1.30 ตามลำดับ ไม่ตอบมีอัตราส่วนร้อยละ 3.91

ความสัมพันธ์ในครอบครัวประกอบด้วย กลุ่มลูก มากที่สุดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 49.68 รองลงไปคือแม่ กลุ่มพ่อ และกลุ่มแม่ เป็นอัตราส่วนร้อยละ 14.29 และ 12.34 ตามลำดับ กลุ่มลูกเขย-ลูกสะใภ้ กลุ่มญาติ และกลุ่มหลานน้อยที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 6.16, 4.87 และ 2.68 ตามลำดับ

อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพทำนามากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 41.08 รองลงไปคือแม่ อาชีพทำนา-ทำสวน เป็นอัตราส่วนร้อยละ 17.51 อาชีพทำสวน ไร่ข้าง ทำนา-ทำไร่และอุตสาหกรรม เป็นอัตราส่วนร้อยละ 5.05, 2.36, 0.67 และ 0.67 ตามลำดับ ไม่มีอาชีพเป็นอัตราส่วนร้อยละ 32.66

รายโคของประชากรเฉลี่ย 1,229.37 บาทต่อเดือน หรือ 14,752.44 บาทต่อปี

สภาพความเป็นเจ้าของบ้านเป็นของตนเองและเป็นของผู้อื่น เป็นอัตราส่วนร้อยละ 93.02 และ 6.98 ตามลำดับ

สภาพการครอบครองที่ดินเป็นของตนเองและเป็นของผู้อื่น เป็นอัตราส่วนร้อยละ 90.70 และ 9.30 ตามลำดับ

4.5. รวมทั้ง 4 เขตในบริเวณลุ่มแม่น้ำชี

ประชากรมีอายุในช่วง 11-20 ปีมากที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 29.05 รองลงไปคือแม่ ช่วงอายุ 21-30 ปี 0-10 ปี และ 31-40 ปี มีอัตราส่วนร้อยละ 21.37 18.45 และ 14.06 ตามลำดับ ช่วงอายุ 41-50 ปี 51-60 ปี 61-70 ปี 71-80 ปี และ 81-90 ปี มีอัตราส่วนร้อยละ 7.65, 5.85, 1.80, 1.35 และ 0.22 ตามลำดับ เพศ แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง เป็นอัตราส่วนร้อยละ 48.69 และ 51.31 ตามลำดับ

สถานภาพ เป็นโสดอัตราส่วนร้อยละ 56.56 มากที่สุด รองลงมาคือแม่ กลุ่มแต่งงานแล้ว มีอัตราส่วนร้อยละ 38.29 กลุ่มหม้ายและหย่าร้างน้อยที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 4.17 และ 0.98 ตามลำดับ

การศึกษา ประชากรมีการศึกษาจบประถม 4 มากที่สุดเป็นอัตราส่วนร้อยละ

4.81

ความสัมพันธ์ในครอบครัวประกอบไปด้วย กลุ่มลูก มากที่สุดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 48.99 รองลงมาคือ แก่ กลุ่มพ่อ กลุ่มแม่ และกลุ่มญาติเป็นอัตราส่วนร้อยละ 15.46, 12.37 และ 9.75 ตามลำดับ กลุ่มหลานและกลุ่มลูกเขย-ลูกสะใภ้ น้อยที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 8.32 และ 5.11 ตามลำดับ

อาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา และทำนา-ทำสวน มากที่สุด เป็นอัตราส่วนร้อยละ 29.93 และ 26.08 ตามลำดับ อาชีพทำสวน ทำนา-ทำไร่ รับจ้าง ค้าขาย ทำไร่และอุตสาหกรรม เป็นอัตราส่วนร้อยละ 3.97, 3.97, 2.61, 0.45, 0.45 และ 0.45 ตามลำดับ ไม่มีอาชีพเป็นอัตราส่วนร้อยละ 32.09

รายได้เฉลี่ยของประชากรรวมทั้ง 4 เขต ในบริเวณลุ่มแม่น้ำชี 750.47 บาทต่อเดือน หรือ 9,005.63 บาทต่อปี

สถานภาพความเป็นเจ้าของบ้าน เป็นของตนเองและของผู้อื่นมีอัตราส่วนร้อยละ 95.65 และ 4.45 ตามลำดับ

สถานภาพการครอบครองที่ดิน เป็นของตนเองและของผู้อื่นมีอัตราส่วนร้อยละ 82.29 และ 10.71 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพทางสังคมของประชาชนชนบทในอัตราส่วนร้อยละ

| สถานภาพทางสังคม | เขตที่ทำการศึกษา | | | | รวม (%) |
|-----------------|----------------------|---------------|----------------|--------------------------|---------|
| | เขตที่ราบเชิงเขา (%) | เขตที่ดอน (%) | เขตที่ลุ่ม (%) | เขตที่มีระบบชลประทาน (%) | |
| ชาย (ปี) | | | | | |
| 0-10 | 22.02 | 18.29 | 17.50 | 16.67 | 18.45 |
| 11-20 | 33.03 | 28.00 | 29.38 | 27.38 | 29.25 |
| 21-30 | 18.81 | 28.57 | 19.38 | 20.24 | 21.37 |
| 31-40 | 6.63 | 20.00 | 6.88 | 17.27 | 14.60 |
| 41-50 | 1.83 | 5.14 | 10.00 | 11.61 | 7.65 |
| 51-60 | 9.63 | - | 6.88 | 5.95 | 5.85 |
| 61-70 | 3.21 | - | 4.38 | 0.60 | 1.80 |
| 71-80 | 0.92 | - | 5.65 | 0.30 | 1.35 |
| 81-90 | 0.92 | - | - | - | 0.22 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| เพศ | | | | | |
| ชาย | 52.74 | 48.04 | 47.12 | 46.90 | 48.69 |
| หญิง | 47.26 | 51.69 | 52.88 | 53.10 | 51.31 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| สถานภาพ | | | | | |
| โสด | 57.80 | 62.25 | 51.31 | 54.40 | 56.56 |
| แต่งงาน | 37.97 | 32.96 | 38.22 | 41.69 | 38.29 |
| หย่า | 00.43 | 0.56 | 2.62 | 0.65 | 0.98 |
| หม้าย | 3.80 | 2.23 | 7.85 | 3.26 | 4.17 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพทางสังคมของประชาชนชนบทในอัตราส่วนร้อยละ (ต่อ)

| สถานภาพทางสังคม | เขตที่ทำการศึกษา | | | | รวม (%) |
|---------------------|----------------------|---------------|----------------|--------------------------|---------|
| | เขตที่ราบเชิงเขา (%) | เขตที่ดอน (%) | เขตที่ลุ่ม (%) | เขตที่มีระบบชลประทาน (%) | |
| การศึกษา | | | | | |
| ต่ำกว่าป.4 | 10.55 | 7.82 | 9.42 | 5.86 | 8.21 |
| จบป.4 | 46.41 | 58.10 | 51.83 | 41.37 | 48.14 |
| สูงกว่าป.4 | 4.22 | 6.15 | 12.04 | 9.45 | 7.99 |
| กำลังเรียน | 20.68 | 10.06 | 15.18 | 23.45 | 18.38 |
| ยังไม่เข้าเรียน | 12.66 | 7.82 | 9.95 | 14.66 | 11.82 |
| จบอาชีวศึกษา | - | 0.55 | - | 1.30 | 0.55 |
| ไม่ตอบ | 5.48 | 9.50 | 1.58 | 3.91 | 4.81 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| ความสัมพันธ์ | | | | | |
| พอ | 13.60 | 23.26 | 14.20 | 14.29 | 15.46 |
| แหม | 12.28 | 20.16 | 6.82 | 12.34 | 12.37 |
| ลูก | 54.39 | 46.51 | 42.61 | 49.68 | 48.99 |
| หลาน | - | 5.43 | 13.64 | 2.68 | 8.32 |
| ลูกเขย-ลูกสะใภ้ | 1.32 | 2.32 | 10.23 | 6.16 | 5.11 |
| ญาติ | 18.41 | 2.32 | 12.60 | 4.87 | 9.75 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนชนบทในอัตราส่วนร้อยละ

| สถานภาพทางเศรษฐกิจ | เขตที่ทำการศึกษา | | | | รวม (%) |
|---------------------------------|----------------------|---------------|----------------|--------------------------|---------|
| | เขตที่ราบเชิงเขา (%) | เขตที่ดอน (%) | เขตที่ลุ่ม (%) | เขตที่มีระบบชลประทาน (%) | |
| อาชีพ | | | | | |
| ทำนา | 20.72 | 25.29 | 27.51 | 41.08 | 29.93 |
| รับจ้าง | 3.60 | 4.02 | 0.53 | 2.36 | 2.61 |
| ทำไร่ | 1.80 | - | - | - | 0.45 |
| ทำสวน | - | 5.75 | 5.29 | 5.05 | 3.97 |
| ค้าขาย | - | - | 4.12 | - | 0.45 |
| อุตสาหกรรม | - | 1.15 | - | 0.67 | 0.45 |
| ทำนา-ทำไร่ | 5.86 | 12.06 | - | 0.67 | 3.97 |
| ทำนา-ทำสวน | 34.23 | 24.12 | 32.80 | 17.51 | 26.08 |
| ไม่มีอาชีพ | 33.79 | 29.31 | 31.75 | 32.66 | 32.09 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| สถานภาพเป็นเจ้าของบ้าน | | | | | |
| ของตนเอง | 96.97 | 96.77 | 96.77 | 93.02 | 95.65 |
| ของผู้อื่น | 3.03 | 3.23 | 3.23 | 6.98 | 4.45 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |
| สถานภาพเป็นเจ้าของที่ดิน | | | | | |
| ของตนเอง | 87.89 | 84.85 | 93.55 | 90.70 | 89.29 |
| ของผู้อื่น | 12.11 | 15.15 | 6.45 | 9.30 | 10.71 |
| | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |

ตารางที่ 4 แสดงรายโคเฉลี่ยของประชาชนชนบท

| เขตพื้นที่ | รายโคเฉลี่ย | |
|-------------|-------------|-----------|
| | บาทต่อเดือน | บาทต่อปี |
| ทราบเชิงเขา | 361.50 | 10,338.00 |
| หุบเขา | 442.85 | 5,314.20 |
| หุบเขา | 483.33 | 5,799.96 |
| หุบเขา | 1,229.37 | 14,752.44 |
| รวม | 750.47 | 9,005.63 |

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย